A°. 1852. N°. 257.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 30 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzonderiug van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 26 October.

Z. M. de Keizer heeft dezer dagen het kasteel van Schönbrum verlaten en zijn gewoon verblijf op den Hofburg betrokken.

Z. M. heeft gelast, dat al de militairen, die deel hebben genomen aan de verdediging van Ofen tegen de hongaarsche insurgenten, een afslag zullen bekomen van den gedenkpenning, welke ter zake van het voor den generaal *Henzi*, die bij de overgave van die vesting om 't leven is geraakt, gestichte gedenkteeken is geslagen.

De russische gezant, baron *v. Meijendorff*, begeeft zich naar Petersburg. Zijne afwezigheid zal ruim acht weken duren, gedurende welke in de belangen der russische ambassade door den heer *Fonton* zal worden voorzien.

Zeer algemeen wordt verzekerd, dat Prinses *Carola van Wasa*, kleindochter van de Groothertogin-weduwe van Baden, *Stephanie*, van welker echtvereeniging met den Prins-Voorzitter *Lodewijk Napoleon* sprake is geweest, en welke zich thans in Morawez bevindt, aldaar eerlang tot de R. K. Godsdienst zal overgaan. — De Prinses is geboren in 1833, en heeft alzoo haar 19de jaar bereikt.

— Graaf *Appony*, die langen tijd als gezant van Oostenrijk in Parijs gevestigd is geweest en daar veel vrienden telde, is dezer dagen, buiten staatkundige betrekking, overleden.

FRANKFORT, 27 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] De terugkomst uit Weenen van den Bonds-president, den graaf *v. Thun Hohenstein*, welke gisteren avond heeft plaats gehad, heeft een einde gemaakt aan de menigvuldige geruchten, tot welke de vertraging zijner reis herwaarts aanleiding had gegeven. Intusschen schijnt het gerucht, dat de genoemde staatsman bestemd zoude wezen, om den tegenwoordigen oostenrijkschen gezant, graaf *v. Prokesch Osten*, in Berlijn te vervangen, niet ongegrond te zijn geweest. Van zeer goederhand wordt verzekerd, dat hij eerlang derwaarts zal vertrekken, ten einde de genoemde betrekking te aanvaarden, en bij de Bonds-vergadering door den graaf *v. Rechberg* zal worden vervangen. — Intusschen zal de Bonds-vergadering nog in den loop dezer week bijeenkomen. De militaire Bonds-commissie vermeent, dat aan het verlangen van Oostenrijk, om twee stoomschepen van de voormalige duitsche vloot aantekoopen, behoort te worden voldaan, en die zaak zal derhalve eerlang haar beslag bekomen.

De behoudende partij heeft geprotesteerd tegen de wettigheid der benoeming van kiezers in eene der afdeelingen, en de Senaat heeft dit protest als geldende aangemerkt en eene nieuwe verkiezing bevolen. De Senaat heeft zich daarbij bepaaldelijk tegen de Gotha-partij verklaard.

VAN DEN RIJN, 28 October.

Een berigt uit Konstantinopel van den 15den October, door duitsche dagbladen medegedeeld, luidt als volgt: „ Nog altijd is de geldelijke toestand en de aanvrage tot het aangaan eener geldleening een struikelblok voor het Bewind. De eene zitting van den Raad volgt de andere, en de ontslagen minister van Financien *Hafiz-bassa* is regelmatig bij dezelve tegenwoordig. De afgezette Groot-viziers *Reschid-bassa* en *Ali-bassa* zijn geheel ter zijde gesteld. De oud-turksche partij, door de mahomedaansche priesters ondersteund, beproeft al wat mogelijk is, om de leening te doen mislukken. Het heet, dat in de moskeeën aanzienlijke sommen ongebruikt voorhanden zijn, en dat de priesters geheel het bedrag der leening willen voorschieten. De fransche gezant, de heer *de Lavalette*, is intusschen niet werkeloos, ten einde de goedkeuring der leening te erlangen. Men is echter beducht, dat deze aangelegenheid aanleiding zal geven tot eene tusschenkomst van vreemde magten, en de barsche houding, welke Frankrijk onlangs heeft aangenomen in de zaak van den africaanschen stadhouder, is maar al te zeer dienstig, om deze vrees als geenszins ongegrond te doen beschouwen."

— Nu dat de oostenrijksche Bonds-gezant, graaf *v. Thun*, in Frankfort is teruggekomen, zal de pruissische, de graaf *v. Bismarck*, die stad verlaten, ten einde eene groote jagt, in de nabijheid van Maagdenburg, waartoe hij namens den Koning is uitgenoodigd, bijtewonen.

— Daar de oost-indische brieven nog niets vermelden van het ontschepen van britsche troepen in de Perzische golf, meent men het deswegens gegeven berigt voor ongegrond te moeten houden.

— Het is bekend, dat over 't algemeen de bevolking van Saksen eene ontbinding van het thans bestaande Tolverbond, en dientengevolge eene stremming in het vrije handels-verkeer van Saksen met Pruissen, met geene geringe bekommering, ten aanzien van den daaruit te duchten nadeeligen invloed op de welvaart der nijverheid, te gemoet ziet. Uit dien hoofde is het welligt niet onbelangrijk te achten, dat in het officiële dagblad van Dresden het navolgende bijzondere berigt uit Weenen is opgenomen:

„ Met genoegen verneemt men van zeer goederhand, dat al de voorteekenen, welke zich bij de alhier [te Weenen] te openen tol-conferentien voor de onpartijdigen voordoen, van dien aard zijn, dat men hoop mag voeden op eene bevredigende uitkomst. Het oostenrijksche Kabinet heeft op nieuw verklaard, genegen te zijn, om de pruissische Regering allezins te gemoet te komen. Dat de oostenrijksche Regering, bij dergelijk voornemen, met vertrouwen er op kan rekenen, dat zij daarbij door de aan haar verbondene Staten getrouwelijk zal worden ondersteund, bewijzen de door deze Staten in deze aangelegenheid aangenomene houding en afgelegde verklaringen. Oostenrijk kan de eerste schrede doen tot toenadering, daar het geen gevaar loopt van daardoor met zich zelf in tegenspraak te geraken, en zal op dien grond hoop mogen voeden, dat het beoogde doel, eene overeenstemming, nog in Weenen zal worden bereikt, en dat wel tot eene hoogte, waarop men het minst had meenen te kunnen rekenen."

PARIJS, 27 October.

De aandacht wordt thans zeer afgetrokken van de aanstaande invoering van het Keizerrijk, en bijkans uitsluitend gevestigd op de vraag, of de turksche Regering al dan niet heeft besloten tot de ratificatie van de verbindtenissen, welke door prins *Kallimaki*, haren gezant alhier, zijn aangegaan, betreffende de zoo dikwerf reeds besprokene turksche geldleening. Heden leest men te dien aanzien in het geachte *Journal des Débats* het navolgende:

„ In den namiddag van heden (26 October) is hier te Parijs, onder dagteekening van maandag 25 October, uit Triest de navolgende telegrafische depeche ontvangen:

„ De turksche leening is bepaaldelijk afgekeurd. De Bank zal geld naar Frankrijk overzenden."

„ Deze depeche voert geene dagteekening uit Konstantinopel, maar is naar alle waarschijnlijkheid verzonden op den dag, waarop de oostenrijksche paketboot is vertrokken, namelijk op den 16den October.

„ De Sultan heeft alzoo gehoor gegeven aan den invloed, welke door de oud-turksche partij wordt uitgeoefend, en heeft bepaaldelijk geweigerd, de verbindtenis te erkennen, welke door zijnen vertegenwoordiger te Parijs is geteekend. Wij zullen weldra zien, welke gevolgen dit jammerlijke besluit zal hebben.

„ In elk geval houden wij vol, en kunnen wij bewijzen, dat wij gisteren teregt hebben beweerd, dat het vraagstuk op den 10den October nog niet was beslist. Dit blijkt genoegzaam uit den officiëlen brief, welken op dien dag de bestuurders der Bank te Konstantinopel hebben ontvangen van den minister van Buitenl. Zaken *Fuad Effendi*, die, namens de Regering, het navolgende mededeelt:

„ Ik haast mij, ter uwer kennis te brengen, dat de Raad, aan welken door den Sultan het onderzoek van de leening is opgedragen, nog geene beslissing te dien aanzien heeft genomen.

„ Ten einde echter verwikkelingen te voorkomen, heeft de Regering het noodig geacht, haren vertegenwoordiger te Parijs te gelasten, om voorshands alle onderhandelingen, welke daarop betrekking hebben, te staken, en het is daarom, dat ik u uitnoodig, om uwen gemagtigde te Parijs instructien te zenden, ten einde, overeenkomstig de bevelen, welke Prins *Kallemaki* met het op heden vertrekkende fransche stoomvaartuig worden toegezonden, te werk te gaan.

„ Ik acht mij verpligt, u bij dezen de verzekering te geven, dat de waarborg van de eer en van het krediet der Bank steeds de grondslag zal zijn en blijven van de onderhandelingen en besluiten van den Raad, wat het zoo ingewikkelde en netelige vraagstuk der leening betreft."

Het behoeft wel geene vermelding, dat de bovenstaande mededeeling hier ter stede een diepen indruk heeft gemaakt, en het baart nogal bevreemding, dat de schrijvers van het *Journal des Débats*, die gewoonlijk zeer omzigtig zijn, wanneer het vraagstukken van teederen europeschen aard betreft, ditmaal van hunne gewoonte zijn afgeweken, en niet hebben geaarzeld, om thans reeds de gemoederen met vrees voor de toekomst te vervullen, door te gewagen van de gevolgen, welke het *jammerlijke besluit* der turksche Regering na zich kan slepen.

Van eene onpartijdige zijde wordt aangevoerd, dat in elk geval de mededeeling van het *Journal des Débats* geen officiëel kenmerk heeft, en men de berigten dient aftewachten, welke de Regering gewisselijk weldra zal bekend maken. Reeds wordt de zaak in de hier uitkomende dagbladen besproken, en naar aanleiding van de deswegens medegedeelde opgaven schijnt men het er hier voor te houden, dat de tegenstanders der geldleening te Konstantinopel de niet-ratificatie hebben aangeraden, op grond, dat de turksche gezant te Parijs op eigen gezag was overgegaan tot eene verlenging van den termijn tot teruggaaf der gestorte gelden van elf jaren, zooals zijne instructie luidde, tot op drie en twintig jaren. Volgens de schrijvers van het half-officiële dagblad *la Patrie*, kunnen deze en dergelijke beweegredenen hoogst bezwaarlijk den toets eener gezonde redenering doorstaan, en moet men aannemen, dat de tegenstanders der leening een voorwendsel, hoe ongerijmd dan ook, hebben willen vinden. Teregt wordt in *la Patrie* aangemerkt, dat de turksche gezant den termijn tot teruggaaf heeft verlengd in het belang van de turksche Regering, en met bepaald voorbehoud, dat deze laatste geregtigd zou zijn, om de aandeelen na verloop van elf jaren aftelossen. — Met de grootste belangstelling ziet men de officiële berigten te gemoet.

— Het wordt niet onopgemerkt gelaten, dat de maarschalk *Jerome Bonaparte* dezer dagen weder op het paleis te Saint-Cloud door den Prins-Voorzitter ter maaltijd is ontvangen geworden, en dat oogenschijnlijk tusschen deze beide hooggeplaatste personen de beste verstandhouding bestaat. — Onlangs heeft eene langdurige conferentie plaats gehad tusschen de heeren *Jerome Bonaparte*, *Mesnard* en *Baroche*, waarin is gehandeld over het te nemen gewigtige Senaats-besluit, over de aanstaande beraadslaging in den Senaat en de leiding der werkzaamheden bij die gelegenheid. Men houdt het voor allezins waarschijnlijk, dat de drie genoemde hooggeplaatste personen tevens over de erfelijkheid van de keizerlijke waardigheid hebben gehandeld. Natuurlijkerwijze is ten aanzien hunner persoonlijke bedoelingen en inzigten omtrent deze aangelegenheid niets hoegenaamd uitgelekt.

Men blijft steeds volhouden, dat bij de aanstaande invoering van den keizerlijken regeringsvorm eenige aanzienlijke aanhangers van het oudste stamhuis der *Bourbons* tot leden van den Senaat zullen worden verheven. Onder anderen worden genoemd de markies *de Laroche Jacquelin*, de hertog *de Valmy*, de heeren *de Pastoret* en *de Guiche*.

Het zal de vraag zijn, of deze Legitimisten de waardigheid van Senateur zullen willen aanvaarden. Het ontbreekt hier niet aan lieden, die het er voor houden, dat er in de laatste tijden reeds zoo vele onverwachte gebeurtenissen hebben plaats gehad, dat men zich niet zal behoeven te verbazen over de staatkundige bekeering van de genoemde personen.

— Hier ter stede is het gerucht verbreid, dat te Fontainebleau een nieuw helsch-werktuig was ontdekt geworden, en verder, dat onder de bezetting aldaar eene zamenzwering was gesmeed. Velen willen het hieraan toeschrijven, dat de Prins-Voorzitter niet, zooals hij aanvankelijk voornemens is geweest, na zijne terugkomst uit de zuidelijke departementen, naar Fontainebleau is vertrokken, ten einde zich aldaar met het jagt-vermaak te verlustigen, maar tot het besluit is gekomen, om een kortstondigen uitstap te doen naar Compiègne. Het schijnt te blijken, dat de geruchten, betreffende het militaire complot, overdreven zijn, zoo niet geheel ongegrond. Nademaal echter te Fontainebleau eenige burgerlijke personen in verzekerde bewaring zijn gesteld, moet men aannemen, dat de politie aldaar ontdekkingen van niet zeer geruststellenden aard heeft gedaan. Men maakt inmiddels de gegronde opmerking, dat het, na het ontdekken van den ontworpen aanslag te Marseille, wel geene verwondering kan baren, dat de politie thans allerwegen een buitengewoon naauwkeurig toezigt uitoefent.

De reis des Voorzitters naar Compiègne is, naar men meldt, vastgesteld op overmorgen. Het blijkt niet, dat de Prins nog andere plaatsen zal bezoeken.

PARIJS, 28 October.

De *Moniteur* deelt heden mede, dat, wel is waar, de ratificatie der turksche leening bepaald geweigerd is geworden, maar dat, volgens de laatste, onder dagteekening van den 15den October, uit Konstantinopel ontvangene depeches, dit het eenige naauwkeurige berigt is, 't welk ten aanzien van dit onderwerp is overgezonden.

LONDEN, 27 October ('s avonds).

De gisteren avond, met de *Atlantic*, te Liverpool ontvangene berigten uit Nieuw-York van 16 October melden, dat daar ter stede den 13den en 14den talrijke volksvergaderingen gehouden waren, ter zake van de op Cuba genomene maatregelen jegens sommige n.-americaansche vaartuigen en reizigers. — De stoomboot met 2 mill. doll. aan goud uit California, welke laatstelijk van Nieuw-Orleans verwacht werd, was aangekomen. In de daarmede ontvangen berigten uit St. Francisco werd gemeld, dat men in die stad vernomen had, dat den 12den Augustus het britsche fregat *Portland*, onder bevel van den admiraal *Ormsby*, benevens het stoomfregat *Virago* en eene fransche stoomboot, bij Huaheine (een der Societeits-eilanden) lag, en dat de genoemde admiraal voornemens was, dat eiland, alsmede Raiatea en de overige tot die groep behoorende, onder bescherming der britsche vlag te stellen: dat de fransche overheden op die eilanden daartegen protesteerden: maar dat het waarschijnlijk was, dat de britsche bevelhebber zijn voornemen zou volvoeren. Aan de waarheid van dit berigt twijfelt men hier, omdat in de onlangs ontvangene tijdingen uit Valparaiso van 2 September, waarin de aankomst van de *Portland* in die haven op 30 Augustus gemeld wordt, geen gewag gemaakt wordt van eenige dergelijke onderneming van den britschen admiraal.

De wijn-oogst in den n. americaanschen Staat Cincinnati is dit jaar slecht uitgevallen: bijna een derde van het gewas is door de vorst vernield. Desniettemin zal daar veel wijn gewonnen worden, want de teelt der druiven is er in den laatsten tijd sterk uitgebreid, vooral door duitsche, zwitsersche en fransche gezinnen. Een der voornaamste wijnbouwers in de valei van de Ohio, welke zich op het voortbrengen van Champagne-wijn heeft toegelegd, levert daarvan jaarlijks meer dan 100,000 flesschen.

— De ministeriële leden van het Huis der gemeenten zijn door den heer *Disraëli* uitgenoodigd, om den 4den November bij de opening der Parlements-zitting tegenwoordig te zijn, omdat de Vergadering dan terstond zal overgaan tot het verkiezen van een voorzitter en tot werkzaamheden van zeer groot belang.

— In de St. Paulus-kerk worden de toebereidselen voor de ter-aarde-bestelling van het lijk van den hertog *van Wellington* met ijver voortgezet. Daaronder behoort ook het aanbrengen van gaspijpen voor de verlichting bij die plegtigheid. Naar men verneemt, zullen er niet minder dan 5 à 7000 gas-lichten ontstoken worden.

— Ons ministeriëel avondblad meldt, op grond van een berigt uit Rome van 20 October, dat de heer *Bulwer* de verzekering heeft ontvangen, dat het tegen *Edw. Murray* (den te Rome wegens moord veroordeelden Engelschman) uitgesproken doodvonnis niet ten uitvoer gelegd zal worden: dat die straf veranderd zal worden in altijddurende gevangenis, met het vooruitzigt op verdere vermindering. — De heer *Bulwer* zou eerstdaags uit Rome naar Florence terugkeeren.

— De ministeriele bladen melden, dat last gegeven

is, om tien linie-schepen, welke in aanbouw zijn, of tot welker aanbouw reeds besloten is, te voorzien van schroef-stoommachines.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de werken voor het aanvoeren van drinkwater naar die stad (waaraan men tot dus ver gebrek had) naar wensch vorderen, en dat die verbetering binnen twee jaren tot stand gebragt zal zijn.

BRUSSEL, 28 October.

Men is ten aanzien van de regeling van het hoog bestuur hier te lande, na de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van eergisteren, nog niets gevorderd. De zegepraal, welke door de warme liberalen is behaald, door de verkiezing van den heer *Delfosse* tot voorzitter (indien deze verkiezing, die slechts door ééne enkele stem beslist is geworden, eene zegepraal kan heeten) heeft veel van hare waarde verloren, door hetgeen gisteren daarop is gevolgd, bij de verkiezing van de questoren. De heer *Thieffry*, die met de laatstgenoemde betrekking bekleed is geweest, en tot de vrijzinnige partij behoort, en die zich als zoodanig niet weinig heeft doen gelden, zoowel tegen den heer *Chazal*, als ter bevordering van de benoeming van den heer *Verhaeghen* tot voorzitter, stond, na de benoeming van den heer *de Baillet Latour* tot questor, tegenover den heer *de Secus*, die allezins tot de clericale partij behoort, en heeft, ofschoon hij zijne betrekking tot algemeen genoegen had waargenomen, voor dezen zijnen tegenstander, bij eene zeer voltallige Vergadering, met een verschil van slechts vier stemmen, moeten onderdoen.

Dergelijke stand van zaken is in de daad bekommerend, daar een aantal van 8 à 10 leden, die eigenlijk tot geene partij behooren, en dan eens tot de eene, dan eens tot de andere overhellen, de beslissing van de belangrijkste aangelegenheden in handen hebben, zonder eene bepaalde rigting aan den loop der zaken te geven, of de bewindslieden datgene te doen kennen, waarop zij kunnen rekenen. Velen stellen zich uit dien hoofde voor, dat men, in weerwil van al de daaraan verbondene bezwaren, tot eene ontbinding van de Kamer zal moeten besluiten, in de hoop, dat eene algemeene verkiezing van volks-vertegenwoordigers eene uitkomst zal opleveren, waaruit de Regering zal kunnen opmaken, waarop zij kan bouwen, en in welken zin een nieuw Bewind zal behooren te worden zamengesteld.

Dadelijk na de verkiezing van den heer *Delfosse* tot voorzitter, heeft Z. M. de Koning den heer *de Broeckère* bij zich ontboden; vermoedelijk, om zich met hem over de zamenstelling van het ministerie te beraden; doch men verzekert stellig en van zeer goederhand, dat de heer *de Broeckère* zich ongenegen heeft verklaard, om zich, in den tegenwoordigen stand der zaken, en zoolang de Kamer is zamengesteld gelijk zij thans is, met het staatsbestuur te belasten en de daaraan verknochte verantwoordelijkheid op zich te nemen.

Gisteren is de Koning, met de Prinsen, naar Tirlemont vertrokken, ten einde Koningin *Maria Amalia*, welke uit Duitschland naar Engeland terugkeert, aldaar optewachten. Deze ontmoeting heeft, op hoog bevel, zonder eenige plegtigheid plaats gehad. Z. M. heeft de Koningin-weduwe tot Wetteren begeleid en is van daar naar Laeken teruggekeerd. H. M. heeft den togt naar Ostende voortgezet, alwaar zij zich heden naar Engeland zal inschepen. [Het berigt uit Engeland, dat H. M. reeds op Claremont was aangekomen, is alzoo voorbarig geweest.]

In weerwil van de verhooging der regten op den invoer van belgische steenkolen in Frankrijk, is de toestand van de kolen-mijnen in Henegouwen en elders hier te lande nog tamelijk bevredigend, omdat de fransche gebruikers in de noordelijke departementen deze kolen, in weerwil der verhoogde prijzen, niet schijnen te kunnen of te willen missen. Daarentegen worden er hooggaande klagten door de vlaamsche linnen-wevers aangeheven, en worden van alle zijden uit de beide Vlaanderen verzoekschriften bij de Kamer ingezonden, om het daarhenen te wenden, dat de inkomende regten van linnen in Frankrijk weder verminderd worden, ten einde te verhoeden, dat dit bedrijf niet terugkeere tot den jammerlijken toestand, tot welken het in 1846 was vervallen.

'S GRAVENHAGE, 28 October.

Uit het verslag van den minister van Kolonien, betreffende den staat en het beheer der O. Indische bezittingen, over 1850, blijkt, dat de begrootingen voor dat jaar zijn geraamd geworden op een bedrag in uitgave van *f* 53,266,027, en in ontvangst daar te lande van *f* 39,445,879, vermeerderd met *f* 925,332, zijnde het meerder bedrag van het administratief kapitaal boven de bepaalde som; weshalve in het verschil door een bedrag van *f* 12,894,816, uit Nederland te verstrekken, zoude behooren te worden voorzien.

De ontvangsten in Nederland uit den verkoop der producten enz. zijn geraamd op *f* 31.250,533, en het bedrag, 't welk ten slotte daarvan voor de nederlandsche schatkist zoude overschieten, op *f* 13,442,728.

De uitgaven in Indie hebben werkelijk bedragen *f* 53,800,008; de ontvangsten *f* 38,914,043; zoodat in het verschil met eene verstrekking van *f* 14,944,965 uit Nederland is voorzien geworden.

De ontvangsten in Nederland voor producten, enz., hebben werkelijk beloopen *f* 36,502,228, waarvan, na de voorziening in het verschil, voor de nederlandsche schatkist is overgeschoten een bedrag van *f* 18,882,698; te weten *f* 9,800,000 voor renten van de O. Indische schuld, en 9,082,699 als koloniaal batig slot.

De Lands-drukkerij te Batavia heeft over 1850 eene bate opgeleverd van *f* 10,552; — de constructie-winkel te Soerabaja, bij eene uitgave van *f* 659.322, eene last van *f* 178,259; — de steenkolen-mijnen te Banjermassing eene bate van *f* 14,177. Deze mijnen hebben in 1850 geleverd 4343 tonnen steenkolen, en men rekende voor 1851 op eene productie van 5000 tonnen.

De verminderende rijkdom der houtbosschen op Java heeft het wenschelijk doen achten, om voortaan in de behoeften der buitenbezittingen aan hout uit eigene middelen te doen voorzien. Sumatra is over 't algemeen bedekt door vele uitgestrekte bosschen, waaronder sommige, waarvan het hout zeer geschikt is voor huisbouw en timmerwerk. Tevens is op Java gezorgd voor eene aanplanting van hout en zijn ook werkelijk in 1850 286,000 jonge boomen aangeplant geworden. In het Bantamsche wordt de teelt van ijzerhout beproefd.

Ten aanzien van de belasting, in arbeid optebrengen, heeft, naar luid van het verslag, het jaar 1850 ruimschoots bijgedragen, om het heilzame aantetoonen van het aangenomen beginsel, van den verpligten arbeid bij 's Lands werken, zoo veel mogelijk, door opkomst van vrijwillige arbeiders te vervangen.

De tin-mijnen van Banka hebben werkelijk 14,282 pikols minder tin opgeleverd, dan waarop, naar gelang van de opbrengst van 1849, was gerekend. De buitengewone droogte, en ook de oproerige bewegingen in sommige gedeelten van het eiland hebben daartoe medegewerkt. Ten gevolge van deze omstandigheden is de op de mijnen rustende schuld met een bedrag van twee tonnen gouds verhoogd.

De *koffij*-oogst is in 1850 allezins gunstig geweest. Het aantal boomen heeft 233,701,799 bedragen, dat is 7,061,030 meer dan in 1849; in de pakhuizen zijn ontvangen 976,725 pikols, te weten, 515,687 meer dan in 1849. Gemiddeld heeft elke pikol der Regering op Java gekost *f* 9,54, en is daarvoor in Nederland verkregen *f* 25,14 netto, terwijl in 1849 de kosten hebben bedragen *f* 10,44 en de opbrengst netto *f* 19,31. Op Sumatra is de opbrengst van koffij, die van 100,384 pikols in 1843, tot 37,566 in 1848 was teruggegaan, in 1850 weder tot 71,118 pikols geklommen.

De oogst van de *suiker* is, in vergelijking met de beide vorige jaren, zeer gunstig geweest. Het aantal fabrieken is tot 99 geklommen en alzoo met 2 vermeerderd. De productie heeft 1,406,464 pikols, en alzoo 202,940 meer dan in 1849, bedragen. Deze hebben gekost *f* 9,88, en daarvoor is netto in Nederland *f* 10,30 per pikol verkregen.

De *indigo*-cultuur gaat jaarlijks op Java achteruit door uitputting van gronden, waarvoor niet altijd goede gelegenheid ter verwisseling aanwezig is. Ook de weersgesteldheid heeft ongunstig daartoe medegewerkt. De opbrengst is in 1850 geweest van 614,767 a. ponden, tegen een opbrengst in 1849 van 895,919 a. ponden. Gemiddeld heeft het pond gekost *f* 1,89, en is netto daarvoor in Nederland *f* 3,12 verkregen.

De *thee*-heester tiert welig op Java. De hoedanigheid was echter zoodanig, dat op den verkoop aanzienlijke verliezen zijn geleden; weshalve, ofschoon dan ook in den laatsten tijd verbetering daarop is waargenomen, besloten is tot inkrimping der aangelegde aanplantingen. De opbrengst van 1850 is geweest van 825,020 a. ponden; de prijs gemiddeld 78 duiten per pond, en de opbrengst in Nederland netto 44½ cent.

De resultaten van de *kaneel*-cultuur zijn over 't algemeen niet zeer gunstig geweest, voornamelijk door de aanhoudende felle droogte. De verkregen hoeveelheid heeft bedragen 133,036 a. ponden; de verkoopbare afval 12,500 a. ponden. De kosten hebben gemiddeld bedragen 82 duiten per pond; de opbrengst in Nederland netto 98½ cent.

De uitkomsten der *cochenille*-teelt zijn zeer gunstig geweest, en de aanplantingen hebben over 't algemeen in een bloeijenden staat verkeerd. De verkregene hoeveelheid is geweest 139,774 a. ponden (in 1849 was zij 81,038); — de kosten gemiddeld 107 centen, en de opbrengst in Nederland netto *f* 2,10.

De oogst van den *tabak* is in 1850 over 't algemeen vrij gunstig uitgevallen. Voor de europesche markt is verkregen eene bereide hoeveelheid van 14252 pikols (in 1849 van 10,639). Daarvoor is aan tabak plantende gezinnen betaald *f* 151,242 (van 120 duiten).

De resultaten van de *peper*-cultuur waren over 't algemeen gunstig. De verkregene hoeveelheid was 4047 pikols (in 1849 was zij 281); de kosten *f* 6 per pikol; de opbrengst in Nederland netto *f* 13,28.

Gedurende het jaar 1850 heeft over een groot gedeelte van Java de *rijst*-cultuur met gelijke ongunstige omstandigheden te worstelen gehad als in 1849. Gebrek aan ploegvee en gereedschap, waarin het Bewind niet tijdig genoeg heeft kunnen voorzien, is oorzaak geweest, dat van 1,815,075 bouws (elk van 500 vierkante roeden) een negende gedeelte onbeplant is gebleven. In 't oosten is de padie-oogst vrij gunstig geweest, doch elders middelmatig en in sommige residentien is zij geheel mislukt. Van de door de bevolking voor eigen gebruik gebezigde velden is geoogst eene hoeveelheid padie van 25,491,958 pikols, dat is wel 158,297 pikols meer dan in 1849, doch deze meerdere uitkomst is alleen toeteschrijven aan de meerdere opbrengst van de oostelijke residentien. In Samarang daarentegen is de oogst van 158,652 bouws geheel vernield en is veel ellende geleden; — desgelijks en nog meer zelfs in Japara. Overal waar de hulp der Regering noodig werd geacht, is deze niet achter gebleven. Aanmerkelijke sommen zijn daartoe ter beschikking van de overheden gesteld, en om te meer handen voor het bebouwen van de sawa's te bekomen, is in Samarang de bevolking voor 1851 en 1852 vrijgesteld van koelie-diensten voor de vestingwerken, de houtbosschen en de tabaksteelt.

De veestapel op Java bestond op 't laatst van December van 1850 uit 1,425,252 buffels, 530,017 runderen, en 363,706 paarden. Daaronder waren begrepen aan draag- en trekdieren 328,334 buffels, 225,552 runderen en 126,586 paarden. De veestapel was in den loop van dat jaar verminderd met 14.810 buffels en 1663 paarden, en daarentegen vermeerderd met 7934 runderen. Deze vermindering wordt grootendeels toegeschreven aan het in de residentien van Samarang en Japara geheerscht hebbende gebrek.

Uit de overgelegde staten blijkt, dat de nederlandsche en inlandsche zoowel, als de vreemde scheepvaart het cijfer van 1849 aanmerkelijk heeft overtroffen.

'S GRAVENHAGE, 29 October.

Heden komt de Eerste-Kamer bijeen, ten einde hare werkzaamheden te hervatten. De ontwerpen, welke, door de Tweede-Kamer zijn goedgekeurd, en welke aan het oordeel der Eerste worden onderworpen, zijn: de ontwerpen betreffende het domeinfonds en de amortisatie van schuld over 1851; — de verdeeling der provincien in kies-districten; — de begrooting voor de Lands-drukkerij; — de verlenging van den spoorweg van Arnhem naar de pruissische grenzen; — de bijdrage aan de Rijn-spoorweg-Maatschappij; — de huwelijks-verbindtenis van Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden*.

'S GRAVENHAGE, 29 October.

H. M. de Koningin is gisteren namiddag, van hare buitenlandsche reis, met eene stoomboot van de Nederl. Stoomboot-maatschappij, te Rotterdam aangekomen. H. M. is daar opgewacht door den burgemeester dier stad en door den directeur der gemelde maatschappij; heeft dadelijk de reis naar 's Gravenhage voorgezet, en is in deze residentie aangekomen.

— Bij kon. besluit van 26 October is aan de heeren mr. *W. L. F. G.* ridder *van Rappard*, *J. P. P.* baron *van Zuijlen van Nyevelt* en *J. L. Umbgrove*, in hoedanigheid van commissarissen van een aan te leggen grindweg van Zutphen naar Laren, vergunning verleend tot aanleg van dien weg, aanvangende aan het einde van den grindweg van de Oostveensche-brug bij Zutphen, en sluitende aan den grindweg van Deventer over Lochem en Borculo naar Groenlo.

— Z. Exc. de minister van Binnenl. Zaken heeft gisteren, vergezeld van den heer inspecteur *van der Kun*, den hoofd-inspecteur *Conrad* en andere deskundigen, met eenen extra-trein, een groot gedeelte van den Hollandschen Spoorweg geinspecteerd. In de geregelde aankomst der gewone ochtend-treinen is daardoor eenige vertraging ontstaan.

— In de bijeenkomst der Eerste-Kamer van heden heeft de heer *van Dam van Isselt*, nadat zijne geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden waren, als lid dezer Kamer zitting genomen.

Is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1851. — Aangenomen voor kennisgeving.

Door den voorzitter worden tot leden der commissie vo[or] de verzoekschriften benoemd de heeren *van der Dries*, [...] *Weel*, *Insinger*, *van der Lek de Clercq* en *van Dam*.

Zijn ingekomen twee adressen, als: 1° van de Ned[...] Maatsch. tot bevordering der geneeskunst, aandringende [...] eene hervorming der geneeskundige staatsregeling: 2° van [...] Gemeente-raad van Heerenwaarden, verzoekende ingedeel[d te] worden in het kiesdistrict Zaltbommel. — Beide deze [adres]sen worden aan de benoemde commissie verzonden.

Van de Tweede-Kamer zijn ontvangen de zes door die [Ka]mer laatstelijk aangenomen ontwerpen van wet.

De Kamer is vervolgens, nadat hare Afdeelingen zam[en]gesteld waren en deze hare voorzitters en onder-voorzitt[ers] verkozen hadden, gescheiden.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer was heden een [ge]noegzaam aantal leden tegenwoordig. — De gisteren voor[ge]lezen stukken zijn bepaaldelijk ter tafel gebragt. Omtrent [de] publicatie van den Gouverneur-generaal van Ned.Indie, [...] verandering der tarieven van den in- uit- en doorvoer, is bes[lo]ten, dit stuk in handen te stellen eener commissie van [...] leden, waartoe door den voorzitter worden benoemd de he[e]ren *Verwey*, *van Akerlaken*, *de Moraaz*, *Bots* en *de Poorte[r]*.

De beraadslagingen over de wets-ontwerpen wegens de v[...] strekkingen en St. Martin (waarvan de verslagen reeds z[ijn] gedrukt en welker behandeling spoed vereischt) zijn bepa[ald] op morgen ochtend. Na het uitbrengen van rapport op eenig[e] verzoekschriften, is de Kamer gescheiden.

Bij de stemming voor een lid der prov. Staten van Dren[the], den 26sten dezer gehouden, zijn de meeste stemmen ui[t]gebragt op de heeren mr. *H. Vos* 170, en mr. *J. T. Homa[n]* 68; over welke nu herstemd moet worden. Van de 1055 kie[zers] heeft nog niet de helft aan deze verkiezing deelgenomen.

— In de verl. woensdag gehoudene algemeene vergadering van het Kon. Zoölogisch Genootschap *Natura Artis Magistra* te Amsterdam, is besloten tot het aangaan eener negotiatie van *f* 250,000, rentende 4 pc., met eene oploopende premie van ¼ pc. Het bedrag dezer leening moet strekken, om alle bestaande schulden aftelossen en door vergrooting van het terrein, den aanbouw van den tweeden vleugel van het hoofdgebouw, eene groote diergaarde en andere inrigtingen, den zoölogischen tuin op die hoogte te brengen, waarop zij meer volkomen aan hare bestemming voldoen en de vergelijking met andere inrigtingen van dien aard doorstaan kan. (*A. C.*)

— In het americaansche blad de *Albany-Argus* van 5 Junij jl. geeft de heer *A. Vattemare* verslag van zijne ontvangst in Nederland en Belgie, bij gelegenheid dat hij onlangs die landen bezocht, ten einde het stelsel van ruiling van boekwerken enz., te bevorderen.

„ Ik kan u bezwaarlijk een denkbeeld geven (zegt hij o. a.) van de ingenomenheid, waarmede in Nederland het voorstel is aangenomen om dezen nieuwen band van wetenschap aan te knoopen met Noord-America, en met wat genoegen ieder aannam hetgeen ik kenbaar maakte wegens de levendige en grootsche herinneringen bij de oude nederlandsche geslachten van de Staten Nieuw-York en Nieuw-Yersey, ten opzigte van het oude vaderland hunner voorouderen, en hoe innig gesteld men aldaar op het behoud der moedertaal gebleven is.

„ De bijdragen uit Nederland zullen zeer belangrijk zijn; want ieder, van den Koning tot den minsten burger van dit voortreffelijk volk, schijnt geneigd te zijn om mede te werken om dien edelen band van kennis tot stand te helpen brengen, en die giften zullen zich niet tot Nederland bepalen, maar ook uit de nederlandsche overzeesche bezittingen toevloeijen."

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

29 *October* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63	⅛	63 1/16
〃 〃	3	〃	75¾	15/16	—
〃 〃	4	〃	91 7/16	⅝	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	〃	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	〃	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			84	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	101	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	—	—	—
〃 . . .	4½	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	〃	107¾	⅞	—
〃 〃 1828/1829.	5	〃	106⅝	—	—
Certificat. 〃 1831/1833.	5	〃	96¾	⅞	—
〃 〃 1840	4	〃	90¾	⅞	90¾
〃 bij Stieglitz. . .	4	〃	90½	⅜	—
〃 〃 〃 N. .	4	〃	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	—	—	—
Certific. van 〃 . .	6	〃	71	⅛	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	161¾	—	—
Obligatiën	4	pct.	85½	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	〃	24 9/16	11/16	—
〃	3	〃	50⅝	—	—
〃 Binnenl. . .	3	〃	45 7/16	⅝	—
Passiven			6 3/16	¼	—
Bew. Coupon			3 9/16	11/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
〃 Metalliek . .	5	〃	76 7/16	77⅛	—
〃 〃 N. . .	5	〃	89¾	15/16	89⅞
〃 〃 . .	2½	〃	39 13/16	40	—
BELGIE, ...	2½	〃	—	—	—
Rothschild, ...	2½	〃	51 11/16	¾	51 11/16
〃	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	〃	99¾	—	—
〃 〃 £ 200	5	〃	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	〃	40½	⅝	40 9/16
〃	4	〃	37¾	7/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	〃	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	〃	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	〃	41	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	〃	20⅝	onbep.	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	3	〃	24 7/16	13/16	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 1/16	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104¾. Weldadigheid 4 pc. 88. Spanje uitgest. schuld te Parijs 6 3/16 à ¼. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 89⅝. à 11/16. Napels cert. bij *Rothschild* 5 pc. 98¼. Columbia Equador 4 1/16 à 3/16. Grenada oblig. uitgest. 10¾. à ⅞. De 2½ Mett. 1851 39⅜ à ½. — Beleening 2½. Pronlongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden flaauw; de buitenlandsche over 't algemeen iets minder vast.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 25,35 à 40; Napels. *f* 25,30; Div. in £ *f* 11,82½ à 85; Eng. Russ. *f* 12,15; Frans. *f* 56¼; Belg. *f* 56¼; Pruiss. *f* 34¾; Hamb. Russ. *f* 37⅛; Russen in Z. R. *f* 37½; Pools. in fl. *f* 28; Coup. Portug. Binnenl. Sch. 2e Semester 1852 *f* 46¼.

MADRID, 23 October. De 3 pc. 47⅞; 1 pc. 26⅜ à ½.

WEENEN, 28 October. De 5 pc. metall. 94.

FRANKFORT, 28 October. De 5 pc. Oost. metall. 80⅛; dito in zilver 94.

LONDEN, 28 October. Mexico 24½. Spanje 3 pc. 51½; 1 pc. 25⅛. Turksche leening 5 pc. premie.

PARIJS, 28 October. De 3 pc. renten 81 fr. 80; 4½ pc. 106 fr. Spanje 3 pc. binnenl. 46⅛; 1 pc. 24½.

ANTWERPEN, 28 October. Belgie 2½ pc. 55⅜. Spanje 1 pc. 24½.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 29sten October 1852.

Petersburg 2/m. 186. *Porto* 3/m. 41¾. *Lisbon* 3/m. 41¾. *Hamburg* 2/m. ƒ35$\frac{5}{16}$; idem zigt ƒ35$\frac{9}{16}$. *Londen* 2/m. ƒ11,80; geld; idem zigt ƒ11,85; papier. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, 29 October. *Tarwe* tot vorige prijzen met weinig handel; 128 ℔ b. Pools. ƒ304; 126 ℔ b. Sandomier ƒ240. — *Rogge* met eenigen handel prijsh.; 122, 124 ℔ Pruiss. ƒ210, ƒ216; 120 ℔ Arch. ƒ191; 123 ℔ Odessa ƒ200; 117 ℔ Arch. ƒ185. — *Haver* prijsh.; 89 ℔ fijne ƒ128. — *Boekweit* in een doen; 124 ℔ Holsteins. ƒ230. — *Koolzaad* Vriess. ƒ276, ƒ291; op 9 vat, Oct. ƒ333; Nov. ƒ333.

Amsterdam, 29 October. *Raapolie* iets aangenamer; ord. cond. ƒ32¼; vliegend ƒ31¼ à ƒ31½; op levering williger; p° Nov. ƒ31, ƒ31¼, ƒ31; p° Dec. ƒ31¾; p° Mei 1853 ƒ33¾ à ƒ34; p° Sept. ƒ34¼ à ƒ34¾. *Lijnolie* ord. cond. ƒ29¼; vliegend ƒ28½. *Hennepolie* ord. cond. ƒ39½.

Dordrecht, 27 October. *Tarwe*, o. Zeeuws. en Inl. ƒ9,60 à ƒ10,20; dito nieuwe ƒ6,60 à ƒ8,90; zomer dito ƒ7,20 à ƒ7,80. *Rogge* o. Zeeuws. en Inl. ƒ6,40 à ƒ7,20; n. dito ƒ6,40 à ƒ7,50. *Garst* Zeeuws. en Vlaams. winter n. ƒ5,20 à ƒ5,40; zomer dito ƒ5 à ƒ5,20. *Spelt* n. ƒ3,50 à ƒ3,70. *Haver*, Inl. voeder n. ƒ2,40 à ƒ3; dito dikke ƒ2,60 à ƒ3,40. *Boekweit* ƒ204 à ƒ205. *Boonen* paarden- n. ƒ5,60 à ƒ5,80; duiven dito ƒ6,80 à ƒ7; bruine dito ƒ10,50 à ƒ12; witte dito ƒ8 à ƒ11,50. *Erwten*, blaauwe n. ƒ9 à ƒ9,80. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. ƒ9,60 à ƒ10,60. *Zomerzaad* ƒ8,80 à ƒ9,20. *Kanariezaad* ƒ7 à ƒ7,80.

Oude Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe* met meer kooplust en 10 cents hooger goed te plaatsen; nieuwe dito prijshoudend. Oude en nieuwe *rogge* ruim vorige prijzen waardig. Winter en zomer-*gerst*, benevens *spelt*, zonder verandering. *Haver* 20 cents meer waardig. *Boekweit* als notering; n. Noord-Brab. is verkocht à ƒ204; o. Mechels. à ƒ205. *Paarden-* en *duivenboonen* prijsh.; *witte* en *bruine boonen* tot de verhoogde prijzen goed te verkoopen. *Blaauwe erwten* 30 cents hooger grif te plaatsen. *Koolzaad* met goeden handel tot de genoteerde prijzen verkocht, op termijn tot vorige prijzen gelaten; Nov. £ 55, en April £ 57, prijs nominaal. *Zomerzaad* is à £ 46 voor een partijtje besteed. *Lijnzaad* is verkocht bij partij 110 p. Arch. à ƒ268. *Kanariezaad* in een doen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 29 October. Den 28sten dezer in Texel binnengekomen: *Duo*, Emerald, Rio de Janeiro, l. v. Falmouth; *Cleopatra*, Compton, Odessa; de stoomb. *Lion*, Londen; en uitgezeild: *Queen*, Amos, Londen; *Damsel*, Brown, Ipswich; *Attalante*, Hendriksen, Osterrisoer. Wind o. z. o.

Den 26sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Sooloo*, Kortelandt, Batavia naar Schiedam.

Den 9den dezer van St. John uitgeklaard: *Alida Petronella*, Potjewijd, Leith.

Den 15den dezer van Odessa uitgeklaard: *Stad Haarlem*, Uil, Falmouth.

Den 24sten dezer van Newport uitgezeild: *Koninklijke Nederl. Yachtclub*, von Lindern, Batavia.

Den 25sten dezer te Liverpool binnengekomen: *Zeebloem*, Zeylinga, Buenos-Ayros.

Douvres, 23 October. Aangaande het schip *St. George de la Mina*, kapt. van der Eb, van Rotterdam naar St. George d'Elmina, alhier binnengeloopen, na bij Dungeness op strand gezeten te hebben, wordt gemeld, dat het, na gelost te hebben, op de sleephelling gehaald zal worden om op nieuw te koperen. Niettegenstaande het schip hevig gestooten had, was het niet lek geworden en hoopte de kapt. de reis spoedig te vervolgen.

Amsterdam, 29 October. De Engelsche schooner *Trio*, kapt. Ingram, van Dordrecht naar Newcastle, is, volgens brief van het Nieuwediep van 27 dezer, aldaar masteloos, door de stoomboot *Amsterdam* binnengesleept.

De Nederl. kof *Hopende Zeeman*, kapt. Ouwehand, van Newcastle met steenkolen herwaarts gedestineerd, is, volgens brief van Texel van 27 dezer, den vorigen morgen, achter de Zanddijk aldaar gestrand en zal weg zijn; doch het volk en des kapiteins vrouw en twee kinderen, door de Kooger reddingsboot, bemand met de equipage van de engelsche schooner *Thomas*, gered.

Den 24sten dezer is in de buitengronden van Terschelling gestrand de engelsche brik *Andes*, kapt. Barnes, van Bahia met eene lading suiker naar Hamburg gedestineerd; de equipage is gered, doch schip en lading zullen weg zijn.

Ter vervulling der vacature, die ontstaan zal door het vertrek van dr. *H. T. de Blaauw* naar Leiden, is door den breeden kerkeraad der Hervormde Gemeente te Hoorn, het navolgend alphabetisch twaalftal van predikanten geformeerd:

F. W. B. van Bell, th. dr. te Noordwijkerhout; *H. M. Berns*, te Spankeren; *C. Boon*, th. dr. te Medemblik; *V. F. J. Boonacker*, te Enkhuizen; *L. van Dijk*, te Zevenhuizen; *S. F. van Hasselt*, te Sneek; *B. van Hattem*, te Wilnis; *S. G. E. Jorissen*, te Uitwijk; *C. J. van Ketwich*, th. dr. te Schoonhoven; *W. J. O. Sluiter*, te Wijhe; *H. W. Tydeman*, te Rozendaal; *A. Witteveen*, te Huizum. De laatste bij herstemming tegen *U. J. W. Roldanus*, te Katwijk en *A. G. van Anrooy*, te Briels-Nieuwland.

De groote kerkeraad der Remonstrantsche Gereformeerde gemeente te Rotterdam, overgaande om in de vacature te voorzien, ontstaan door het emeritaat aan ds. *J. Bonga* verleend, heeft daartoe eene nominatie gevormd van de wel-eerw. zeer gel. heeren dr. *H. Heemskerk*, te Amsterdam; *C. W. van der Pot*, te Leyden, en *J. H. Maronier*, te Zevenhuizen.

*** De commissie tot stichting eener Hervormde Kerk te **Houtrijk & Polanen**, rekent het zich tot eenen aangenamen pligt, aan allen die dezen kerkbouw door hunne milde bijdragen hebben ondersteund, te berigten, dat in de nu voltooide kerk de eerste godsdienstoefening zal gehouden worden op zondag den 7den November aanstaande.

Bij vriendelijken afstand van Ds. **A. G. JANS**, predikant te Spaarndam, zal de inwijdings-rede te dier gelegenheid gehouden worden door Dr. **H. J. SPIJKER**, predikant te Amsterdam.

De commissie alzoo hare taak, zoo veel het **Kerkgebouw** zelf betreft, met gelukkigen uitslag bekroond ziende, behoudt zich voor om op nader te annonceren wijze, de rekening en verantwoording der ontvangen en bestede gelden ter kennis van de belanghebbenden te brengen, en tevens de bij vroegere annonces nog niet geadverteerde giften in dit blad optegeven.

De commissie voornoemd,
Namens dezelve,
G. A. de GEUS.
A. van STRALEN.

*** Getrouwd:

VLISSINGEN, 27 October 1852.

A. POMPE, van *Londen*, en A. C. 's GRAEUWEN.

*** Getrouwd:

MIDDELBURG, 27 October 1852.

D. A. DRONKERS en J. A. VAN DER HORST SERLÉ.

*** Getrouwd:

DELDEN, den 27sten October 1852.

P. TEN ZELDAM en L. A. B. VAN HEEK.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

K. DE LANOY, beroepen Predikant bij de Doopsgezinden te *Oldeboorn*, en S. H. PERK.

HILVERSUM, den 28sten October 1852.

*** Heden beviel door Gods goedheid, op het voorspoedigst van twee welgeschapen ZONEN *GEERTRUIDA KLOOTS*, geliefde Echtgenoote van

GORINCHEM, 26 October 1852.

J. A. ALERS, Rijks-Veearts der 1ste klasse en Droogist.

*** Bevallen van een' ZOON, *J. F. ZUURDEEG — NEEB.*

ZIERIKZEE, 27 October 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Heden is voorspoedig bevallen van een ZOON Vrouwe *D. A. OP TEN NOORT — NEDERBURGH.*

ZUTPHEN, 27 October 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe *G. H. C. BUCHNER*, geliefde Echtgenoote van

's BOSCH, 27 October 1852.

G. H. SCHMIDT, Kapit. 4de Regt. Inf.

*** Heden overleed in den ouderdom van circa 67 jaren, mijn geliefde Echtgenoot de Wel-Ed. Geb. Heer H. VAN VLADERACKEN, Hoogheemraad van de Uitwaterende Sluizen, en Burgemeester dezer gemeente.

A. W. GRAU VAN EGMOND.
Wed. *H. van Vladeracken.*

BERGEN, in *Noord-Holland*, 25 September 1852.

Uithoofde van buitenlandsche Betrekkingen is deze niet eerder geplaatst geworden.

*** Heden overleed aan eene longtering, in den ouderdom van 40 jaren, mijn veel beminde jongste Zoon HENDRIK, diep betreurd door mij en zijne Broeders. Allen die den overledene in zijn werkzaam leven gekend hebben zullen gevoelen wat ik in hem verlies.

AMSTERDAM, 24 October 1852.

JOHANNES BOGERS.

*** Heden overleed, tot onze en onzer Kinderen diepe droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw JOHANNA FREDERICA SCHOONHEN, Weduwe den Heer *D. van Osenbruggen Zzn.*, in den gezegenden ouderdom van een en tachtig jaren.

S. VAN OSENBRUGGEN.

'sGRAVENHAGE, den 25sten October 1852.

Uit aller naam.

*** Heden overleed de eenige, ons nog overgeblevene Dochter KORNELIA PETRONELLA, in den jeugdigen leeftijd van ruim 16 jaren.

GOUDA, 27 October 1852.

H. VAN BOVENE.
E. C. VAN BOVENE, DE KLERK.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden betreuren wij wederom het verlies van ons jongste KIND en eenigste Zoon in wiens bezit wij ons slechts drie maanden mogten verheugen.

ROTTERDAM, 27 October 1852.

Hs. UYLENBERG.
A. J. UYLENBERG, HEYLIGERS.

Eenige kennisgeving.

*** Gisteren avond ten 9 ure, heeft het den Heer van leven en dood behaagd, mijne dierbare Gade S. M. VAN OOSTVEEN, met wie ik bijna 21 jaren door den huwelijksband mogt vereenigd zijn, tot zich te roepen. Deze slag is, in mijne gevorderde levensjaren, hoogst smartelijk, maar God zal mij helpen om mij aan deze beproeving te onderwerpen.

L. F. W. Bn. VON SIGROTH. Gepensd. Officier.

NYMEGEN, den 28sten October 1852.

*** Heden nacht overleed onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder NEELTJE GROEN, Weduwe *Albert Vis*, in den ouderdom van ruim 51 jaren.

WORMERVEER, 28 October 1852.

Uit aller naam,
JAN VIS ALB.Z.

Eenige kennisgeving.

*** Directeuren van de *Tweede Nederlandsche Algemeene Levensverzekering-Compagnie*, opgerigt in den jare 1843, adverteren, dat op en na 1°. November e. k. ten hunnen Kantore, op den Kloveniersburgwal, en hoek van het Rusland, alsmede bij H. H. Correspondenten buiten Amsterdam, zullen worden **betaald** de alsdan vervallen TERMIJNEN der LIJFRENTEN met gemelde Compagnie gecontracteerd; terwijl **berigten** omtrent het sluiten van LEVENSVERZEKERINGEN en LIJFRENTEN-CONTRACTEN aldaar *gratis* verkrijgbaar zijn.

Amsterdam, 27 October 1852.

*** Degenen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan BERNARDUS FILMER, Landman, aan de Groote Keeten te Callantsoog, gelieven daarvan voor of op den 14den November 1852, opgave of betaling te doen, aan genoemden B. FILMER, of aan den Notaris ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam.

*** Die iets te vorderen heeft of verschuldigd is aan den Boedel van den Heer JAN BAKKER JACOBSZ., na te Broek in Waterland gewoond te hebben, gelogeerd geweest te Geesteren, Provincie Gelderland en aldaar op den 10den October overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van P. SCHELLINGER, Notaris, residerende te Nieuwendam, voor of op den 20sten November 1852, zullende na dien tijd geene pretensien meer worden aangenomen.

*** In de Zuiderschool te Westzaan, wordt ten spoedigste een ONDERMEESTER gevraagd, van den 3en. Rang: tegen genot van Kost, Inwoning enz., en een jaarlijks Tractement van ƒ100, of bij kennis van de Fransche Taal, van ƒ150. Men adressere zich met de noodige bewijsstukken, *franco* of in *persoon*, aan den Wel-Eerw. Heer J. A. J. VERSTEGE, President der Commissie van plaatselijk Schooltoevoorzigt aldaar.

*** Door de benoeming van den Heer H. J. MOLL tot Hoofd-Onderwijzer te Tilburg, vraagt de ondergeteekende, tegen 1° Januarij of vroeger: Eenen SECONDANT van den tweeden Rang, geëxamineerd in de Fransche en Engelsche Talen; alsmede eenen van den derden Rang, geëxamineerd in het Fransch, beiden van goede Getuigschriften voorzien. Diegenen welke in staat zijn, grondig Onderwijs in de Wiskunde te geven, zullen vooral in aanmerking komen, terwijl het Salaris geëvenredigd aan de bekwaamheden zal zijn. Brieven *franco*.

J. A. KATTENBUSCH,
Instituteur te Gorinchem.

*** **ƒ500 BELOONING.**

Aan dengene, die een fatsoenlijk JONG MENSCH, van onbesproken zedelijk gedrag, bekend met het Fransch, Duitsch, Teekenen, Schilderen, Kantoorwerkzaamheden, enz., enz., eene honnette betrekking bezorgt, die een jaarlijks inkomen van ƒ500 à ƒ600 oplevert; van kundigheden, activiteit, soliditeit, enz., kunnen de voldoenste informatien ingewonnen worden, van de stipste geheimhouding kan men verzekert zijn. Brieven *franco*, onder de Letters Q. Q., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Men verlangt, liefst tegen Februarij, in een voornaam Logement, een EERSTE KELNER, van de R. C. Godsdienst, de Hollandsche en Fransche Talen magtig, van goede getuigschriften voorzien en goed zedelijk gedrag. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder de Letters A. A, bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** **Inrigting voor Opvoeding en Onderwijs op den Huize het Oude Koningshuis, in de Gemeente Sassenheym, Provincie Zuid-Holland.**

De ondergeteekende geeft te kennen, dat hij zijne Inrigting voor Opvoeding en Onderwijs verplaatst heeft naar het fraaije Dorp Sassenheym.

Het vertrouwen, dat hem reeds op eene minder gunstige Standplaats door velen werd geschonken, doet hem hopen, dat ook hier zijn pogen gelukkig zal slagen; te meer, wanneer hij onverdeeld zich aan de opvoeding van een beperkt getal Leerlingen zal kunnen wijden.

Het schoone en ruime Gebouw, het gezonde, boschrijke Dorp, op een half uur afstands van den Spoorweg, en aan den Grooten Straatweg tusschen 's Gravenhage en Haarlem gelegen, zijn aanbevelingswaardig.

Het Onderwijs zal de volgende vakken omvatten:

Het verstandig Lezen, Schrijven en Rekenen; de Wiskunde, de Aardrijkskunde en Geschiedenis; de Fransche, Engelsche, Hoogduitsche, Grieksche en Latijnsche Talen; de Romeinsche en Grieksche Antiquiteiten; benevens het Handteekenen, de Gymnastie, enz.

Tot het onderwijzen der Moderne Talen zal men personen kiezen, die hunne moedertaal doceren. Tot het grondig onderrigt in de Oude Talen heeft men zich met een' zeer bekwaam en bevoegd persoon verbonden, welke uitsluitend aan een klein getal Leerlingen zal onderwijs geven, ten einde hen voor de Hoogeschool te bekwamen.

Voor dit alles zal men de som van ƒ500 gulden betalen. Zij echter, die verlangen voor de Academie te Breda of eenige andere betrekking opgeleid te worden, zullen voor eene merkelijk mindere som te plaatsen zijn.

Nadere inlichtingen zijn te erlangen bij de H. H. Mr. J. J. HOLTZMAN, Keizersgracht bij de Spiegelstraat te Amsterdam; C. BOON, Theol. Dr., Predikant te Medemblik; J. VAN OOSTVEEN, te Arnhem; A. HARMENS en J. C. MOLLEMA, te Harlingen; benevens bij den Instituteur zelven,

J. KAPTEYN.
te Sassenheym.

Burgemeester en Wethouders van *Sassenheym* verklaren bij dezen, dat zij zich overtuigd hebben van de bewijzen van bekwaamheid van bovengemelden Heer Onderwijzer, terwijl almede de localiteit niets te wenschen overlaat, zoodat dit Instituut allezins aanbevelingswaardig is.

Sassenheym, 18 *October* 1852.

De Burgemeester,
HUYGENS.
De Secretaris,
H. KRUYFF, l. s.

*** Eene JUFVROUW, oud 19 jaren, van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst tot Assistentie in eene Huishouding, of tot Gezelschap bij eene Dame. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder de Letters Q. T., bij den Heer E. IPPIUS FOCKENS, Boekhandelaar te Franeker.

*** Eene Weduwe, op een Dorp in de nabijheid van Utrecht, een Buiten bewonende aan den Straatweg, verlangt tegen 1 Februarij aanstaande, bij hare twee Dochtertjes van 11 en 14 jaren, eene JUFVROUW, van fatsoenlijke afkomst, H. G. en beschaafde manieren, in staat tot het onderwijzen der Fransche en Hoogduitsche Talen, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Handwerken en wat verder tot eene goede Opvoeding behoort, het onderrigt in Muzijk en Teekenen wordt door Huisonderwijzers gegeven. Zij moet tevens geschikt zijn voor gezelschap van de Vrouw van den Huize, en kan bij godsdienstige Beginselen op eene zeer minzame behandeling rekenen, Salaris ƒ150. Adres met eigenhandige en geteekende Brieven, en opgave waar informatien zijn te bekomen, *franco*, onder Letters A. Z. Z., bij de Boekhandelaars VAN HEIJNINGEN en POST UITERWEER te Utrecht.

*** Om dadelijk in dienst te treden, verlangt men in een groot huis: Eene knappe gezonde WERKMEID, liefst P. G. en van goede Getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Lr. M. aan den Boekh. en Boekdr. J. B. VAN LOGHEM JUNIOR, te Haarlem.

*** Door toeval wordt met November of zoo spoedig mogelijk gevraagd: Eene LINNEN of DERDE MEID, van de P. G., ook geschikt om met Kinderen omtegaan, goed kunnende Naaijen en Mazen. Adres bij den Boekh. J. G. BROESE, Oude Gracht, bij de Lijnmarkt, te Utrecht, in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven, onder Letters X. X.

*** Er wordt gevraagd, tegen goed loon: Eene KEUKENMEID en TWEEDE MEID, eerlijk en trouw en bekwaam voor haar vak, van de Protestantsche Godsdienst met Februarij of uiterlijk Mei, in een fatsoenlijk Huisgezin te Amsterdam. Verzoeke opgave, ook waar informatiën te bekomen zijn, met *franco* Brieven, onder Letter L. bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers Hartenstraat, te Amsterdam.

*** *Burgemeester en Wethouders van* MEDEMBLIK, brengen door deze ter kennisse van belanghebbenden, dat de NAJAARS-KOEMARKT aldaar zal gehouden worden op Donderdag den 4den November aanstaande, en dat gelijk zulks bij vroeger Markten heeft plaats gehad, weder dezelfde Premien aan den Kooper en Verkooper van de meeste Koeijen zullen worden toegelegd en tevens alles zal aangewend worden, wat tot voordeel en gemak van Heeren Handelaars verstrekken kan.

Medemblik, den 27sten October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. GERDENIER.
De Secretaris,
H. IDEMA.

*** **PLAATSELIJK BESTUUR.**

Burgemeester en Wethouderen der Stad ENKHUIZEN, maken bij deze bekend dat de gewone NAJAARS KOEMARKT dit jaar zal gehouden worden op Vrijdag den 5den November, en dat even als zulks bij vroegere Markten heeft plaats gehad, ook thans alles door het Stedelijk Bestuur zal worden aangewend, wat tot voordeel en gemak van Heeren Kooplieden en Eigenaars van Vee verstrekken kan.

Enkhuizen, 26 *October* 1852.

*** Ik ondergeteekende voel mij gedrongen openlijk mijnen dank te betuigen, voor alle belangstelling, welke mij is betoond, bij den noodlottigen brand in den nacht van den 26sten op den 27sten October ll. op mijne Werkplaats voorgevallen, inzonderheid moet ik hulde doen aan de Heeren Commissarissen van Politie, door wier belangstelling het is gelukt niet alleen de rust te bewaren, maar op hun Edᵉ. verzoek en onder derzelver opzigt, ondersteunt door de Plaatselijke Commandant der Militaire en Schutterlijke Magt, zijn mijne Goederen, in mijnen Winkel aanwezig, geborgen in de Groote Kerk, die daartoe welwillend was afgestaan geworden, waardoor welligt eene belangrijke schade is voorgekomen, ook moet ik de dienst der Brandspuiten hulde doen, door wiens ijver het is gelukt den brand, die een hevig aanzien had, spoedig meester te worden, inzonderheid moet ik ook nog mijne hulde doen aan de Heeren *J. Beccari & Zoon*, en aan *Serodini & Zoon* en hunne Bedienden, Italiaansche Schoorsteenvegers alhier, die inzonderheid veel hebben bijgedragen om den brand niet verder te doen verspreiden, maar zooveel mogelijk in zijnen loop te stuiten, verders alle mijne Buren wie mij liefdevol hebben bijgestaan, verders alle die mij nog onbekend zijn, en die eenigzins hebben bijgedragen om dezen ramp van mij te weren, zeg ik ook openlijk mijnen dank, God biddende dat hij uliedem voor dusdanige rampen wil bewaren.

Haarlem, P. VOGELPOEL.
29 *October* 1852.

*** **OFFENTLICHE AUFFORDERUNG.**

Der BEREND JANSSEN BERENDS, Sohn der Eheleute JAN BERENDS und ANTJE HINDERIKUS BERENDS aus Bunde, welcher am 5 September 1810 geboren ist, hat seit dem Jahre 1830, in welchem er in holländische Kriegsdienste getreten sein soll, keine Kunde von sich gegeben. Dem Vernehmen nach soll er als holländischer Deserteur erschossen sein.

Ein Bruder desselben HINDERIKUS JANSSEN BERENDS, geboren am 15 November 1812, ist nach Erlernung des Schneiderhandwerks als Geselle etwa um dieselbe Zeit ebenfalls nach Holland gegangen, hat aber ausser der kurz darauf ertheilten Nachricht, dass er sich auf der Insel Texel aufhalte, nichts Weiteres von sich hören lassen.

Auf Antrag der beiden Schwestern TEELKE JANSSEN BERENDS und GRIETJE JANSSEN BERENDS, als nächsten Erben jener Verschollenen, ergehet nunmehr die Aufforderung an alle, welche über das Fortleben der Verschollenen Kunde geben können, solche mittheilen sowie an die beiden Verschollenen und an die unbekannten Erben sich spätestens bis zum

Mittwoch den 4ten Mai 1853.

Morgens 11 Uhr in termino hier zu melden, widrigenfalls dieselben für todt erklärt und ihr Vermögen den nächsten Erben soll zugesprochen werden.

Weener, den 3ten Juli 1852.

Königlich-Hannoversches-Amt.
PELIZAEUS. SWART. DIECKMANN.
LANGENBECK.

*** H. J. KRUSEMAN en J. M. HAARMAN, hebben de eer de Dames te berigten dat zij op heden de MODELLEN der WINTERHOEDEN uit Parijs hebben medegebragt, alsmede van MUTSEN en KAPSELS.

*** L. KOEKENHEIM, Tandmeester te Amsterdam, Nieuwe Hoogstraat, 278, zal den 1en, 2en, 3en en 4en November te spreken en te ontbieden zijn bij den Heer G. GROOT, op het Verdronken Oord, te Alkmaar, over alle GEBREKEN en OPERATIEN in den MOND, als het INZETTEN van KUNSTTANDEN en aannemen van ABONNEMENTEN à *f* 10 per jaar.

*** In of bij eene der *Geldersche* Steden of Plaatsen, alwaar gelegenheid is onder anderen onderwijs te ontvangen in de Latijnsche Taal, verlangt men tegen 1 Mei 1853 te HUREN: Een fatsoenlijk goed HUIS, van minstens *vijf* goede Vertrekken en verdere Gemakken. Adres, met opgaaf van Huurprijs en de noodige inlichtingen, aan het Hulp-Postkantoor te Twello, vóór den 15den November aanstaande, onder Letter H. Brieven *franco*.

*** Wordt te KOOP aangeboden: Een wel geconserveerd

INLANDSCH HERBARIUM,

waaromtrent, op *franco* aanvrage, nader berigt te bekomen is bij A. KLOOTS & COMP., Boekhandelaars en Boekdrukkers te 's Gravenhage.

*** **T E K O O P,**
wegens verplaatsing van een Officier:

Een vierjarig volbloed Engelsch MERRIE-PAARD, van taille en zeer mak. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Lett. K., bij den Boekhand. C. BIELEVELT, te Utrecht.

*** TE KOOP: een modern RIJTUIG voor vier personen, met breeden Bok, losse Voorkap en eenige berging, zoo goed als nieuw. Te bevragen en te zien bij den Heer HENRICH, Rijtuig-Fabrikant, te Arnhem.

*** Door den Boekhandelaar H. L. VAN HOOGSTRATEN, te Zwolle, is op heden verzonden:

TAFEL VAN HET METRIEKE STELSEL.

Gedrukt in Plano, ten gebruike van de Scholen. Prijs 40 Cents.

*** **UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR**
met pᵒ. Februarij 1853, of vroeger.

Op zeer aannemelijke voorwaarden: Een kapitaal wel ter neringstaand WOON- en WINKELHUIS, waarin de *Kruideniers-Affaire* met goed succes wordt uitgeoefend, met groote TUIN, te Scherpenzeel, Provincie Gelderland; kunnende de Winkelkasten en Toonbanken des verkiezende voor een matigen prijs er bij overgenomen worden. Adres bij den Notaris J. VAN HILTEN, aldaar. Brieven *franco*.

*** **ER WORDT TE KOOP AANGEBODEN:**

Twee nieuwe WATERMOLENS, één om *twintig* en de tweede om *dertig Bunders Land* droog te houden. Voor de echtheid staat de ondergeteekende *drie jaar* in; bij wien ook bestellingen kunnen gedaan worden, voor *grootere* en *kleinere* WATERMOLENS, dewelke gemaakt worden naar de geschiktheid van het Land. Nader informatien zijn te bekomen bij HK. VERDONK, Mr. Molenmaker te Zaandam. Brieven *franco*.

*** Men zal door een bevoegd Beambte, op last en ten overstaan van Heeren Agenten van Lloyds, op Maandag den 1sten November e. k., des namiddags ten een ure, te Scheveningen, verkoopen: Het HOL van het gestrande Engelsche STOOMSCHIP *RED ROVER*, liggende op het Strand, benoorden Scheveningen.

Nadere informatie bij de Heeren JOHN HUDIG & SONS, Agenten van Lloyds te Rotterdam en bij den Heer P. VARKEVISSER, Britsch Consulair-Agent te Scheveningen.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING.**

In *het Heeren-Logement* aan den Burg, binnen Leyden, op Vrijdag den 5den November 1852 bij opbod en op Vrijdag den 12den November daaraanvolgende bij afslag, beide dagen des voormiddags ten elf ure, van onderscheidene partijen extra-goed, degelijk en weltoegemaakt WEI- of HOOI- en WARMOESLAND, alles gelegen onder de Gemeente Leyderdorp, als:

Nᵒ. 1. Eene partij WEI- of HOOILAND, in de Zijllaan- en Mye-Polder, groot 3 Bunders, 1 Roede, 60 Ellen. Verhuurd tot Kersmisdage 1856, en 5 jaren in optie, voor *f* 140 's jaars.

Nᵒ. 2. Eene partij WEI- of HOOILAND, gelegen als voren, groot 4 Bunders, 51 Roeden, 50 Ellen.

Nᵒ. 3. Eene partij WEI- of HOOILAND, gelegen als voren, groot 6 Bunders, 66 Roeden, 90 Ellen.

Nᵒ. 4. Eene partij WEI- of HOOILAND, gelegen als voren, groot 2 Bunders, 87 Roeden, 60 Ellen.

Nᵒ. 5. Eene partij WEI- of HOOILAND, gelegen in de Boterhuis-Polder, groot 3 Bunders, 41 Roeden, 10 Ellen.

De Perceelen Numero's 2, 3, 4 en 5 zijn verhuurd tot Kersmisdage 1857, te zamen voor *f* 798 's jaars.

Nᵒ. 6. Eene partij WARMOESLAND, met een SCHUURTJE daarop, gelegen in de Waard, groot 91 Roeden, 61 Ellen.

Nᵒ. 7. Eene partij WARMOESLAND, gelegen als voren, groot 92 Roeden, 50 Ellen.

Nᵒ. 8. Eene partij WARMOESLAND, met een SCHUURTJE daarop, gelegen als voren, groot 64 Roeden, 9 Ellen.

De Perceelen Nᵒ. 6, 7 en 8, zijn verhuurd tot Kersmisdage 1853, te zamen voor *f* 240 's jaars.

Nadere Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, residerende te Leyden, alwaar tusschen de veiling en den afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van één vijfde van iedere verhooging.

*** In SEYFFARDT's Boekhandel, *Amsterdam*, ziet het licht, *onder den algemeenen Titel van* **Wonderen, Verscheidenheden en Geheimen der Schepping:**

I. DE INFUSIE DIERTJES, *met Gelith. Plaat.* — II. DE IJSBERGEN. — III. DE ZEE. — IV. DE MIEREN EN TERMIETEN, *met 2 Gelith. Platen.* — V. DE SNEEUW EN HAGEL, *met Gelith. Plaat.*

Elk Stukje uit deze Serie, dat in een onderhoudenden en bevattelijken toon geschreven is, is op zich zelf compleet en voor den geringen prijs van slechts **dertig Cents** *verkrijgbaar. — Het is te wenschen, dat een ieder het doel helpe bevorderen, hetwelk men zich bij de uitgave heeft voorgesteld, namelijk om algemeene Natuurkennis zooveel mogelijk te verbreiden. — De geheele Serie die uit* 15 *verschillende Stukjes bestaan zal,* **kost *f* 4,50.** *Prospectus* **gratis** *verkrijgbaar.*

VI. Prof. **H. B. GEINITZ**, OVEREENSTEMMING der Geologische Ontdekkingen met de H. Schrift. *Met 2 Gelith. Platen* ... *f* –,40.

In dit geschrift bewijst Prof. GEINITZ, *dat de* Geologie, *die langen tijd als geheel strijdig met de geopenbaarde Godsdienst beschouwd werden, volkomen met de Leer van de H. Schrift overeenstemt.*

VII. **SCHWARTZ, W.** DE KERKHERVORMING, een overgang uit duisternis in licht. Prijs *f* –,25.

VIII. „ **S. L.** AL DE GELOOFSBELIJDENISSEN der Christelijke Kerk en harer Secten. Prijs *f* –,30.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, komt van de pers:

De overwinnende kracht van het

EVANGELISCH GELOOF.

KERKELIJKE REDE, *uitgesproken in de Algemeene Vergadering van de* ***Evangelische Gustaaf-Adolf-Vereeniging***, *op den 9den September, over* ***I Joh. V: 4.*** door

Dᴿ. DANIEL SCHENKEL,

Hoogleeraar in de Godgeleerdheid te ***Heidelberg.***

Prijs *f* –,90.

NEDERLANDSCHE REGTSPRAAK.

De GEBROEDERS VAN CLEEF, te *'s Gravenhage*, hebben heden aan de Geabonneerden ten vervolge verzonden: **Het 41ᵉ Deel** van de **NEDERLANDSCHE REGTSPRAAK**, door **Mr. *A. BROESE* en *J. COHEN STUART*. Jaargang 1852, Deel 2** bevattende *de Arresten van den Hoogen Raad tot* 7 *Junij* 1852.

Het 42ᵉ Deel, zijnde het laatste van dien Jaargang, reeds voor een gedeelte afgedrukt zijnde, wordt nog dit jaar verzonden.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, kwam van de pers:

JULIANUS DE AFVALLIGE,

OF

DE STRIJD TEGEN HET CHRISTENDOM.

IN DRIE ZANGEN, door C. W. VAN DER POT.

MET HOUTGRAVUREN,

Naar teekeningen van C. ROCHUSSEN, door BEST, VERMORCKEN en VERVEER.

Prijs *f* 3,60.

Een keurig Boekgeschenk bij het einde des jaars.

*** GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, geven uit:

HET BEELD VAN
DIRK RAFELSz. KAMPHUYSEN
IN DE LIJST VAN ZIJN TIJD,
de dagen der Dortsche Synode.

DOOR

CHONIA.

TWEE DEELEN. PRIJS *f* 6,50.

E M M A.

DOOR

Emilie Flygare Carlen.

TWEE DEELEN. PRIJS *f* 5,50.

---

31 October.

BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER KERKHERVORMING.

Een Leer- en Leesboekje voor Protestantsche Huisgezinnen, Kathechisatien en Zondagscholen ... à 40 Ct.

Bij 25tallen ter verspreiding ... *f* 8,—.

Hetzelfde Werkje op best zwaar Velijn Papier en in Karton ... *f* –,70.

Bij 12tallen, voor Prijsuitdeeling ... „ 7,—.

Een Werkje waaraan door *alle* beoordeelaars de grootste lof is toegekend en waarvan binnen een jaar tijds, 1700 Ex. verkocht zijn, zal wel geene aanbeveling méér noodig hebben.

Bij denzelfden uitgever ziet het licht en wordt elken Zaturdag een vervolgnummer uitgegeven, van het **Protestantsche Volksblad**

DE WAAKZAAMHEID.

Dit Blad heeft in de laatste twee maanden ruim 200 *nieuwe* abonné's verworven. Een bewijs dat het allezins bijval vindt en aan de eischen des tijds beantwoord. Blad 40—44 (of 1 tot 5 Nᵒˢ van het 4ᵉ Kwartaal) bevat onder meer artikelen:

Het Bloedbad te Thorn in het jaar 1724. Eene schets uit de Geschiedenis der Jesuiten (vervolg en slot.)
Hoe de Tijd liegen kan.
Het derde antwoord op de vraag: Waarom ben ik Katholiek (vervolg en slot.)
Iets over de Missiepreeken.
De Jezuiten in Japan.
Eene toekomstige Heilige, een (o)verleden Profeet.
Beschouwingen, Kerkelijke Berigten, enz.

Elk Blad kost den Inteekenaren slechts 5 Cts. per week.
Men abonneert zich voor minstens 3 maanden à *f* –,65.
Franco per Post ... „ –,80.

Bestellingen worden alom en bij den Uitgever C. L. BRINKMAN, te Amsterdam aangenomen.

KINDER-COURANT,

IN ÉÉN DEEL COMPLEET,

van twee-en-vijftig folio bladen, met 52 groote Platen,

wordt uitgegeven bij den Boekverkooper **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, voor ***f* 3.90** per Deel.

Zestien bladen werden reeds verzonden.

Onder de jonge lieden die op de **KINDER-COURANT** hebben ingeteekend, is eene

WEDSTRIJD

geopend, waartoe door de schrijvers der KINDER-COURANT *drie prijsvragen* zijn uitgeschreven. De inzending der antwoorden wordt vóór den 20sten November verlangd, *franco* aan het adres van den Uitgever.

Men zie omtrent de verdere bijzonderheden het afzonderlijke blaadje, betrekkelijk deze zaak, ten dienste van **Ouders** en **Onderwijzers** gedrukt, en bij blad 16 der KINDER-COURANT verzonden.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.